

УДК 005.915:330.341.1

DOI: 10.31732/2663-2209-2019-56-193-197

СКЛАДНОЩІ ВПРОВАДЖЕННІ ІННОВАЦІЙНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА МАКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНІ

Медведовський Д.Г.

аспірант кафедри фінансів, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Пр. Перемоги 54/1, 02300, Україна, тел.: (066)-285-49-77, e-mail: medvedovskiydenis@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5882-0269

DIFFICULTIES IN IMPLEMENTING INNOVATIVE FINANCIAL INSTRUMENTS AT THE MACROECONOMIC LEVEL

Medvedovsky D.

postgraduate student of finance department, Kyiv National Economic University Named after Vadim Getman, Kyiv, st. Victory 54/1, 02300, Ukraine, tel.: (066)-285-49-77, e-mail: medvedovskiydenis@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5882-0269

Анотація. У статті розглядаються складнощі впровадження інноваційних фінансових інструментів на українському фінансовому ринку. Наведені обґрунтовані заходи щодо покращення впровадження інноваційних фінансових інструментів на державному рівні. У результаті проведеного аналізу були отримані відповідні результати. Під час проведення аналізу дослідження до уваги була сприйнята думка іноземних фахівців, зокрема, спеціалістів з Університету міста Бремен (Німеччина), зокрема професора Андре Хайнемана. Встановлено, що при розробленні стратегії впровадження новітніх фінансових інструментів необхідно вивчити європейський досвід, всі умови і можливості необхідні для цього. Обґрунтована необхідність модернізації діючого механізму щодо імплементації інноваційних фінансових інструментів на державному рівні. Зараз у світі відбуваються цікаві і в водночас, парадоксальні процеси. З одного боку, створюються інноваційні фінансові інструменти, нові механізми регулювання. З іншого боку, людство не в змозі опанувати всю масу інформації щодо інноваційних фінансових інструментів. Всі фінансові процеси, які пов'язані з цим сьогодні, взаємопов'язані між собою, вони розширюються дуже швидко. Проведена нами робота показала, що інноваційні фінансові інструменти можуть по-різному впливати у майбутньому на економіку будь-якої країни. Це доводить факт того, що перед тим, як впроваджуючи інноваційні фінансові інструменти, необхідно провести глобальний аналіз всіх категорій економіки країни, у якій буде відбуватися це впровадження. Це дасть змогу підготуватися до можливих викликів і підготувати національну економіку заздалегідь. Необхідно зазначити, що вже сьогодні діють певні концепції у різних фінансових технологіях. Правильно підібрані фінансові технології для сильної економіки зможуть надати поштовх для подальшого розвитку, у той час, як для слабкої – урятувати її. Отримані висновки можуть стимулювати майбутній розвиток щодо більш ефективного впровадження і використання інноваційних фінансових інструментів. Таким чином, наступним кроком має стати запропонування ефективних засобів моніторингу обігу інноваційних фінансових інструментів.

Ключові слова: інновації, фінансові інструменти, фінансові технології, смарт-контракти, ICO.
Формул: 0, рис.: 1, табл.: 0, бібл: 10

Annotation. The article deals with the difficulties of introducing innovative financial instruments in the Ukrainian financial market. There are well-grounded measures to improve the implementation of innovative financial instruments at the state level. Raising this issue is very important as it involves analyzing the international community for the possible introduction of innovative financial instruments in their countries. The main purpose of this research is to analyze difficulties in implementing innovative financial instruments at the state level. Researchers should to study more and more carefully the complexity and entanglement mechanism of implementing innovative financial instruments at the state level. It is necessary to do for overcoming potential obstacles and risks. In future necessary to understand how new financial instruments, such as smart-contracts, ICO, mobile systems and other will be involved in the national economy. It is proved that the introduction of virtual financial instruments and virtual assets requires not only the improvement of financial institutions' financial resources, but also changes of financial instructions and regulations. It can be established that implementation of financial innovation instruments in Ukraine is impossible without developed financial infrastructure. These results may in the future be possible for the state level of interaction in their implementation. This article shows us, that it is necessary to carefully study the implementation of innovative financial instruments in the country. The current problems of economics and finance require a better study of new financial instruments. It is necessary to develop research bases that will be able to engage in a thorough study of issues related

to how to attract new financial instruments. That is the reason, why it is necessary to study all of the possible difficulties that may arise in the future. It is necessary to analyze all processes, which combined with innovative technologies and their application in Ukraine. The next step should be to offer effective means of monitoring the circulation of innovative financial instruments. All these actions will help in future.

Key words: *innovation, financial instruments, financial technologies, smart contracts, ICO.*

Formulas: 0, **fig.:** 1, **tabl.:** 0, **bibl.:** 10

Постановка проблеми. Останнім часом, інноваційні інформаційні інструменти почали активно застосовуватися у світі в галузі фінансів. Зараз таке впровадження є дещо хаотичним та науково недостатньо обґрунтованим. В зв'язку з цим, в статті наводяться докази необхідності науково-методичного обґрунтування інформації у цьому питанні.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Проблематика, яка розглядається в даній статті, вивчалась деякими вітчизняними вченими. Зокрема: І. Бурденко, Т. Кучер, В. Свірський. Дослідження також виконували деякі дослідники, серед яких необхідно виділити: А. Шульга, Л. Приходченко, І. Парубчак, та інші. Серед зарубіжних науковців слід назвати Ш. Вонга, Р. Клейна. Отже тема, що розглядається є дуже актуальною.

Формування цілей дослідження. Метою дослідження є аналіз впровадження інноваційних фінансових інструментів на макроекономічному рівні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Останні десятиліття на світових фінансових ринках почали активно використовуватися нові інноваційно-інформаційні інструменти. Для залучення інвестицій застосовуються різні форми ICO. Фінансові установи активно починають використовувати смарт-контракти. Мобільні інформаційні системи впроваджують новітні фінансові послуги. За допомогою платіжних систем Грау, ApplePay дещо змінюється ринок фінансових транзакцій. Банківськими установами впроваджується також Grass і ApplePass. Емісія віртуальних електронних платіжних карток та ваучерів збільшує сукупність фінансових послуг.

Інформаційні технології, що використовуються для впровадження цих інструментів мають різну математично-економічну та технічну основу. Але, в

комплексі фінансова сфера значним чином реагує на наслідки використання фінансових інструментів, що з'явилися перш за все в результаті впровадження інноваційних інформаційних технологій. Також з'являються приклади активного державного регулювання використання новітніх фінансових інструментів у розвинених країнах. На міжнародній науково-практичній конференції "Сучасні питання економіки та фінансів", яка відбулася 30 жовтня 2019 року в ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (м. Київ), також відбулась дискусія щодо державного регулювання використання інноваційних фінансових інструментів на державному рівні.

Зокрема, фінансовий дослідник з університета міста Бремен (Німеччина), професор Андре Хайнеманн висловив застереження щодо необхідності державного регулювання фінансових активів, які впроваджуються разом соціальними мережами з фінансовими установами [1]. Дискутувалося запровадження найбільшою у світі соціальною мережею Facebook, разом з платіжними системами Visa, PayPal власної криптовалюти. Німецькі колеги вважають, що необхідне ретельне дослідження фінансової суті таких фінансових активів. Первинно, також, треба вивчити природу фінансових інструментів, що породжують такий вид фінансових активів. Саме такі дослідження мають бути підставою для подальшого державного регулювання цих процесів.

Найбільш привабливими у практиці фінансових ринків розвинених держав є віртуальні активи, що використовуються з метою покращення залучення інвестицій (ICO) [2]. Не менш важливим є вивчення місця, ролі і впливу віртуальних фінансових інструментів на фінансові послуги у сфері транзакцій та на договірні

відносини на ринках капіталу. Деякі дослідження з цих питань вже проводились [3]. Серед відомих вчених, які займались вивченням питання інноваційних фінансових інструментів, а також науковців, які проявили значний інтерес до цього питання [4], можна виділити: Р. Мічі, П. Робертсон. Частково вивчали інноваційні фінансові інструменти та блокчейн-технології вітчизняні науковці, зокрема: Н. Ющенко [5], Т. Кучер [6]. Але всі дослідники цих питань погоджуються з тим, що дослідницька робота, суспільне та державне регулювання цих інструментів значно відстають від їх впровадження. Аналогічні процеси відбуваються також і на Україні.

Наприклад, уряд України у відповідній Постанові наголошує на необхідності втілення цифрових інструментів у життя суспільства, зокрема у фінансову галузь [7]. Так, положенням про Міністерство цифрової трансформації України затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р.

№ 856 (пункт 14.2) передбачено участь держави у розвитку віртуальних активів.

Але, наукові основи щодо впровадження віртуальних активів, в українських нормативних документах чи медіа не наголошуються.

У наукових працях зазначених вище дослідників визначається, що втілення віртуальних активів може визвати дуже різну реакцію суб'єктів фінансового ринку. Результат впровадження віртуальних активів може коливатися. Можуть бути як позитивні, так і негативні наслідки. Це залежить, як від ступеню фінансового стану суспільного господарства, так і від фінансової культури суспільства.

Розвинені держави готуються до впровадження віртуальних фінансових активів в прагматику фіскальної діяльності.

На розробку програмного забезпечення державного регулювання віртуальних фінансових активів розвинені держави виділяють значні кошти. Розвивається міжнародна взаємодія у цих питаннях.

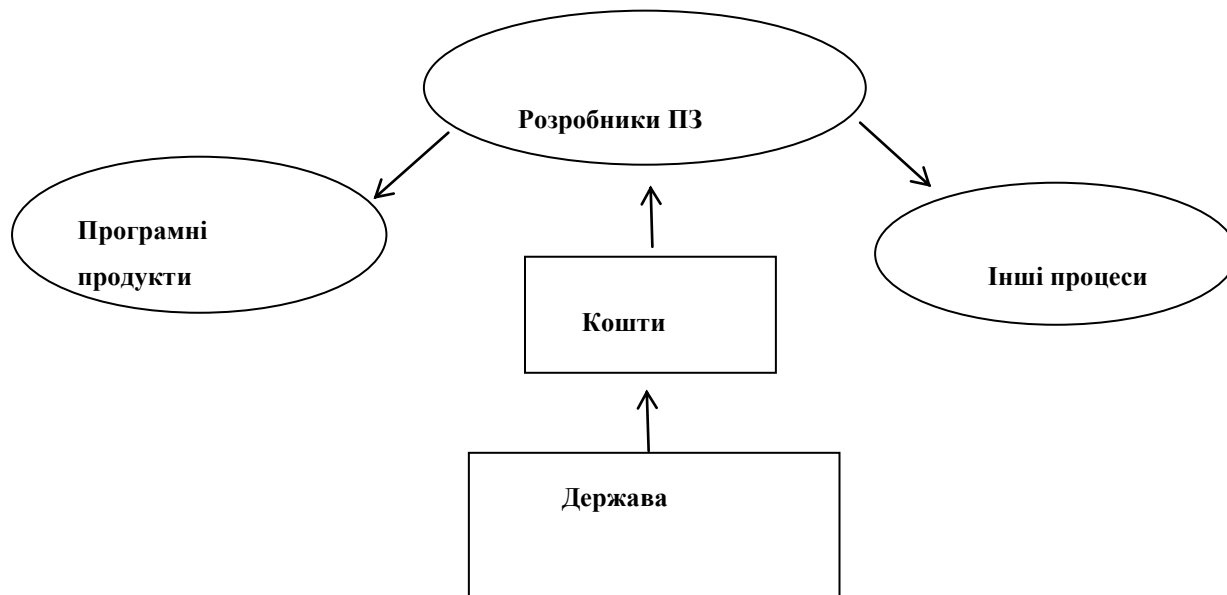

Рис. 1. Світовий досвід розробки ПЗ

Джерело: запропоновано автором

Яскравим прикладом цього може бути приклад співпраці між державами ЄС та Ізраїлем у галузі фінансового програмного забезпечення [8]. Такі ж тенденції відбуваються у взаємодії з ізраїльськими фінансовими стартапами з азійськими, упершу чергу, китайськими промисловими

гігантами та університетами [9]. Значна доля інвестицій залучається завдяки інституціональній підтримці державного рівня у розвиток засобів фінансової галузі.

Впровадження віртуальних фінансових інструментів та віртуальних активів потребує не тільки удосконалення

матеріально-технічних засобів фінансових установ, а й зміни фінансового забезпечення, інструкцій та регламентів. Питання оптимізації інноваційних фінансових інструментів активно піднімається [10]. Вчені таких держав, як США та КНР активно починають досліджувати можливість впровадження цифрових фінансових інструментів у різних фінансових установах, перш за все – державних. Ретельно проаналізоване впровадження інноваційних фінансових інструментів дасть змогу запобігти можливим фінансовим ризикам.

Для українських дослідників у галузі фінансів найбільш вагомим питанням є вивчення і аналіз, що саме відбувається в українській фінансовій сфері з появою в зоні відповідальності національних фінансових установ віртуальних активів. Потрібно доцільне вивчення засобів аналізу за обігом віртуальних активів, розробка або придбання певного програмного забезпечення, підготовка кваліфікаційних фінансових кадрів, які в змозі працювати у цьому напрямку.

Отже, характеризуючи стан впровадження інноваційних фінансових інструментів в Україні в цілому, його можна визначити як кризовий. Сучасні обсяги інвестицій, які залучаються в економіку України, не зможуть кардинально поліпшити економічну ситуацію.

На нашу думку, однією із головних діючих проблем в практиці вітчизняного ринку є недоцільне вивчення складнощів впровадження інноваційних фінансових інструментів на державному рівні. Необхідно створити спеціальні підрозділи на базі фінансового міністерства, які будуть займатися вивченням ризиків стосовно цього питання. Необхідно створити всі необхідні умови для підвищення кваліфікації фінансистів, які будуть займатися вивченням фінансових інструментів. У ході того, що на ринку активно обговорюються смарт-контракти і ІСО, розпочати можна саме з них. Крім цього, доцільним буде і проведення міжнародних конференцій, де свої позиції

можуть висловлювати іноземні підприємці, дослідники, а також фінансисти. Переваги і недоліки, з якими може зіткнутися українське фінансове суспільство можуть бути різними. Важливо сприяти збільшенню новаторських ідей, які пов'язані з фаховими дослідженнями.

Висновки. Українське фінансове суспільство повинно усвідомити, що неможливо пряме безпосереднє перенесення інноваційних фінансових інструментів, та обіг віртуальних активів, що використовується на західних фінансових та глобальних міжнародних ринках, довільно. У зв'язку з вже фактичною появою цих засобів на українських фінансових ринках, появою первинних нормативних документів терміново необхідно організувати відповідні дослідження, систематизацію та узагальнення перших фактичних результатів обігу віртуальних активів та запропонувати ефективні засоби моніторингу їх обігу. Перспективою подальших наукових досліджень, які пов'язані з цією тематикою є вивчення проблем застосування різних інноваційних фінансових інструментів у державних установах України. Якщо, все ж таки інноваційні фінансові інструменти будуть впроваджуватися на макроекономічному рівні, неможливо, щоб це оминуло Україну.

Література:

1. Медведовський Д. Г. Міжнародний досвід залучення смарт-контрактів на фінансових ринках. *Центр економічних досліджень та розвитку*. 2018. С. 129-130.
2. Зайнашева В. Р., Чернышова М. В. Структура и анализ рынка краудфандинг. *Международный научный журнал "Символ науки"*. 2017. №06. С. 66-67.
3. Мічі Р. Підвищення ефективності використання та ефективності фінансових інструментів. *Центр досліджень європейської політики*. 2017. С. 3-113.
4. Робертсон П. Фінансові інструменти на практиці. *Серія семінарів ЕС-OECD на тему «Покращення дизайну» економічна політика розвитку регіонів та міст*. 2017. С. 4-30.
5. Ющенко Н. Л. Розвиток блокчейн-технологій в Україні та світі. *Економіка і суспільство*. 2018. №19. С. 269-275.

6. Кучер Т. Л. Вплив інноваційних інструментів фінансового ринку України на прямі іноземні інвестиції. *Економічний аналіз*. 2015. №2. С. 34-42.

7. Положення про Міністерство цифрової трансформації. URL : <https://data.gov.ua/blog/polozhennia-pro-ministerstvo-tsifrovoi-transformatsii>.

8. Інформаційна платформа "Habr". URL : <https://habr.com/ru/company/selectel/blog/347848/>.

9. The Guardian URL : <https://www.theguardian.com/technology/2015/dec/09/who-is-craig-wright-and-how-likely-is-it-that-hes-behind-bitcoin>.

10. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України "Урядовий портал". URL : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/deyaki-pitannya-optimizaciyi-sistem-829>.

References:

1. Medvedovskyi, D. G. (2018), "International experience in attracting smart contracts in the financial markets", *Tsentr ekonomichnykh doslidzhen ta rozvytku*, p. 129-130.

2. Zajnasheva, V. R. and Chernyshova, M. V. (2017), "Structure and analysis of crowdfunding market. Struktura i analiz rynku kraudfanding", *Mezhdunarodnyj nauchnyj zhurnal "Simvol nauki"*, №6, pp. 66- 67.

3. Michi, R. (2017), "Improving the efficiency and effectiveness of financial instruments", *Tsentr doslidzhen yevropeiskoi polityky*, pp. 3-113.

4. Robertson, P. (2017), "Financial instruments in practice", *Seriya seminariv EC-OECD na temu «Pokrashennya dizajnu» ekonomichna politika rozvritku regioniv ta mist*, pp. 4-30.

5. Yushhenko, N. L. (2018), "Development of blockchain technologies in Ukraine and the world", *Ekonomika i suspilstvo*. №19, pp. 269-275.

6. Kucher, T. L. (2015), "Impact of innovative financial market instruments of Ukraine on foreign direct investment", *Ekonomichnij analiz*. №2, pp. 34-42.

7. Regulation on the Ministry of Digital Transformation, retrieved from : <https://data.gov.ua/blog/polozhennia-pro-ministerstvo-tsifrovoi-transformatsii>

8. "HARB" Information Platform, retrieved from : <https://habr.com/ru/company/selectel/blog/347848/>.

9. The Guardian, retrieved from : <https://www.theguardian.com/technology/2015/dec/09/who-is-craig-wright-and-how-likely-is-it-that-hes-behind-bitcoin>.

10. The only web portal of the executive bodies of Ukraine is the Government Portal, retrieved from : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/deyaki-pitannya-optimizaciyi-sistem-829>.

Стаття надійшла до редакції 10.12.2019 р.